

Gäller för: Barnhjärtcentrum

Innehållsansvar: Håkan Wåhlander, (hakwa3), Överläkare

Godkänd av: Cathrine Gatzinsky, (catwi3), Verksamhetschef

Giltig från: 2026-03-30

Giltig till: 2028-03-27

Hjärtkateterisering pre- och postoperativ omhändertagande

Revideringar i denna version

Förtydligande kring kontroller preoperativt.

Uppdatering av länk till dokument: [Hjärtkatetrering barn postoperativt Kompression barnangiolog](#)

Syfte

Säkra omhändertagande, förberedelser samt postoperativ omvårdnad i samband med hjärtkateterisering.

Arbetsbeskrivning

Tidiga förberedelser innan patienten kommer till avdelningen

- Remiss till UCG lämnas av sektionsledare/koordinator och tid för UCG inplaneras av BMA/SSK.
- Planeras in i väntelista av läkare som ser till att alla väsentliga remisser finns.

Förberedelser dagen innan kateteriseringen:

- Längd, vikt, saturation, blodtryck, EKG, UCG, Röntgen. <1 år skall även andningsfrekvens, huvudomfång och kroppstemperatur tas.
- Pvk
- Blodprover: Hb, EVF, LPK, TPK, PK, CRP, Na, K, NTproBNP Ca, Urea, Kreatinin, Albumin, blodgruppering och bastest om inte annat anges i Väntelistan.
- Ring till RTG om tid.

- Informera om postoperativa kontroller.
- Informera om tvätt i ljumskar inför hjärkateteriseringen.
- Eventuellt nagellack måste avlägsnas innan undersökningen.
- Skriv ut akutmedicinlista.
- För narkosbedömning kontakta narkosläkare på tel 34702. Fullständig journal med melior diktat samt narkoskurva skall finnas före bedömning.
- Informera om svälttid efter ordination av anestesipersonal.
- Kateteriseringsteamet ska träffa barn och föräldrar dagen innan.
- Vid implantation av device (plugg, paraply etc) för slutning av ASD eller VSD samt vid stentdilatation av artärstenoser, skall patienten redan dagen före kateterisering sättas in på acetylsalicylsyra (Trombyl) 3-5 mg/kg/dygn.
- Vid stentdilatation av stenoser i TCPC-liknande cirkulation eller i vener skall patienten i stället startas på rivaroxaban (Xarelto) första postoperativa dagen. Rivaroxaban pågår i 3 månader och därefter acetylsalicylsyra, livslångt.

Förberedelser på kateteriseringsdagen:

- Skicka med paracetamol till angio så att de kan ge intravenöst under narkosen.
- Spola PVK.
- ID-band.
- Tvätta med Descutan i ljumskar (sker ingreppet via hals = lägg till tvätt där).
- Om patienten är vaken under kateterisering EMLA insticks ställerna (Ljumskar, eventuellt hals.)
- Anestesijournal, samt akutmedicinlista med till angiolab.
- Syrgasflaska med sug skall hängas på sängen (OBS ej lågflödesmätare på syrgasflaskan).
- En dos antibiotika skickas med vid implantation av främmande material och vid hjärtbiopsi. Vanligtvis cefotaxim, 100mg/kg/24 tim i tre doser. Vid biopsi engångsdos.
- Administrera eventuell premedicinering enligt ordination av narkosläkare.
- Kontrollera provsvar.

Postoperativa åtgärder:

- Olika typer av förband och omvårdnadsåtgärder:
[Hjärkateterisering barn postoperativt](#) [Kompression barnangiolab](#)
Tryckförbandet skall tas av enligt protokoll.

- Kontrollera: Puls, andning, blodtryck, saturation samt instickställen 1 gång/tim i 4 tim efter hämtning från uppvaket, därefter kontroll x 2, det vill säga morgon och kväll om komplikationsfritt förlopp.
- Kontrollera perifer cirkulation i benen. Färgskiftning, värme/kyla och pulsationer på fotryggarna 1 gång/tim i 4 tim efter hämtning från uppvaket, därefter kontroller x 2, det vill säga morgon och kväll om komplikationsfritt förlopp.
- Kontrollera temperaturen vid ankomst till avdelningen om barnet är <1 år.
- Observera att barnet kissar efter narkos. Om barnet ej kissar inom 4 timmar kontaktas ansvarig läkare för vidare ställningstagande.
- Smärtlindring med paracetamol enligt ordination vid behov.
- Kontakta ansvarig läkare vid eventuella komplikationer eller vid misstanke om detta.
- Ge information till familjen angående borttagande av tegaderm i hemmet efter tre dagar. Första postoperativa dagen är dagen efter kateteriseringen
- Barnet får lov att duscha, men ej bada så länge tegadermet är på.
- Tillsä till familjen får information av kateteriserande läkare efter kateteriseringen
- Efter genomförd intervention bör man överväga vilka undersökningar som skall utföras
- som kontroll, t.ex. röntgen, UCG eller EKG. Läkare ordinerar vilka undersökningar som ska genomföras.

Tidig permission/utskrivning (öppenvårdskateterisering)

Vid okomplicerad hjärtkateterisering på välstående barn > 1 år, kan man överväga att permittera barnet på kateteriseringsdagen. För detta krävs att barnet har mobiliserats fullt under minst 1 timma efter ordinerat sängläge (vanligen 4 timmar), samt att alla kontroller varit utan anmärkning och att barnet har ätit och kissat. Före permission tas Safeguard tejpen bort och tegadermet är kvar över insticksstället. Ge eventuellt ordinerad antibiotika på kvällen före permission. Patienten skall vara tillbaka dagen efter klockan 08:00 på morgonen för vidare behandling och utskrivning, om inget annat är överenskommet. Om inga specifika kontroller avses att genomföras dagen efter kateteriseringen kan utskrivning ske via telefon.

Kontroll dagen efter kateterisering vid stent/balldilatation/plugg

- Vid stent eller om främmande material blivit insatt behöver röntgen och/eller UCG göras dagen efter ingreppet.
- Vid balldilatation görs vanligen UCG dagen efter ingreppet
- Antibiotika om insättande av främmande material.
- PVK tas bort dagen efter ingreppet om inget annat tillstöter.
- EKG om slutning av ASD.

Hjärtbiopsi

Pre- och postoperativa åtgärder är desamma som vid hjärkateterisering förutom följande information.

- Blodprover tas enligt protokoll för hjärtbiopsi eller årskontroll beroende på vilken situation barnet kommer i. Viktigt att inte glömma läkemedelskoncentration för takrolimus och/eller everolimus.
- Prograf, Certican eller Sandimmun tas som vanligt p.o även om barnet svälter.
- Antibiotika vanligtvis cefotaxim (Claforan) i en dos 30 mg/kg skickas med till angiolab.
- Ett sputumrör förfyllt med formalin (finns i medicinrummet, använd handskar, är cancerframkallande). Skriv på röret vad det innehåller och använd ytterhylsa, skicka med namnetikett till röret. Remiss till patologen SS samt vadderat kuvert skall också skickas med patienten.
- Ring patologlab tel nr 26674 dagen innan och förvarna om biopsin.
- Om patienten skall göra biopsin vaken sätts Emla plåster i båda ljumskarna, ev även på halsen.
- Vid årskontroll skall även urinsticka tas.

Biopsin skall till Patologen, Gula stråket 8 Sahlgrenska via budfirma. Personalen på angiolab skall ombesörja att biopsin levereras.

Speciell postoperativ övervakning efter transhepatisk kateterisering:

- Kontrollera puls och blodtryck var 15: e minut i två timmar efter ingreppet. Därefter kontrolleras detta var 30: e minut i 6 timmar efter ingreppet.
- Buken palperas 1 gång i timmen i 6 timmar av sjuksköterska. Om palpationsömheter tillkallas ansvarig läkare.

- Kontroll av förband 1 gång/tim i 6 timmar.
- Barnet får dricka en timme efter ingreppet och börja äta efter två till tre timmar.
- Patienten ska ligga på höger sida en till två timmar efter ingreppet.
- Patienten får sitta upp och gå på toaletten fyra timmar efter ingreppet.
- Patienten får påbörja försiktig mobilisering 6 timmar efter ingreppet.
- Hemoglobin kontrolleras 6 timmar efter ingreppet, samt påföljande morgon.

Ansvar

Verksamhetschef har det övergripande ansvaret. Vårdenhetschef och avdelningsöverläkare ansvarar för att rutinen är känd och följs på enheten. Sjuksköterska har egenansvar att följa rutinen.

Uppföljning, utvärdering och revision

Ansvarig läkare och sjuksköterska ansvarar för att rutinen följs. Medvetet avsteg från rutinen dokumenteras i Melior om rutinen är kopplad till patient. Övriga orsaker till avsteg från rutinen rapporteras i MedControlPro.

Granskare/arbetsgrupp

Lena Carlstedt, Barnsjuksköterska, Barnhjärtcentrum

Håkan Wåhlander, Sektionschef, Barnhjärtcentrum

Information om handlingen

Handlingstyp: Riktlinje verkställighet

Gäller för: Barnhjärtcentrum

Innehållsansvar: Håkan Wåhlander, (hakwa3), Överläkare

Godkänd av: Cathrine Gatzinsky, (catwi3), Verksamhetschef

Dokument-ID: SU9774-1570060579-257

Version: 13.0

Giltig från: 2026-03-30

Giltig till: 2028-03-27